

זימון מוסרי הודעות לרשויות המס, לעדות בביהמ"ש.

בלוג

בפסק הדין שפורסם לאחרונה בעניין גני ירושלים (רע"א 630/18), מבקש בית המשפט העליון להסדיר את הפרוצדורה הקשורה בזימון של מוסרי הודעות שנגבו במסגרת ההליך השומתי. אף שפסק הדין עוסק בערעור על החלטת מנהל מע"מ, מציין בית המשפט שפרוצדורה דומה תחול בערעור על שומת מס הכנסה.

במסגרת השלבים השומתיים גובות לעיתים רשויות המס הודעות מאנשים שונים. על הודעות אלו נסמכת הרשות בביסוס שומתה בפני הערכאה השיפוטית. ונזכיר, סדרי הדין החלים על ערעורי מס, מאפשרים לרשות להגיש לבית המשפט גם ראיות שאינן קבילות בדיון אזרחי. לרבות אמירה של אדם שלא התייצב בפני בית המשפט (חריג לכלל הפוסל עדות מפי השמועה).

במוקד ההליך שהוכרע ניצבה המחלוקת בשאלה על מי מוטל הנטל לזמן מוסרי עדות אלו, על הרשות ששומתיה מבוססת על עדויותיהם או על הנישום שלו האינטרס להפריך את ההודעות. לשיטת בית המשפט העליון הנטל חל על הנישום, כך שמוסרי ההודעות ייחשבו כעדי של הנישום לעניין זימון (ועליו לדאוג לכך), אופן חקירתם (חקירה ראשית ולא נגדית), ומשמעות אי הבאתם לעדות (ייחוס משקל ראייתי משמעותי להודעות הכתובות).

לצד קביעותיו, מנה בית המשפט מספר עקרונות חשובים שמרככים במידת מה את השלכות החלטתו. ראשית **לעניין הזימון** - נקבע כי ככל שלרשות יתרון באיתור העדים וזימונים חזקה שתסייע לבעל הדין. וגם ביהמ"ש יעשה את שביכולתו להבטחת התייצבותם; **בנוגע לאופן החקירה** - אימץ בית המשפט את הגישה הליברלית, שלפיה בנסיבות מסוימות יותר לנישום לערוך חקירה נגדית למוסר ההודעה, וזאת בהיקף ל-"עד עוין"; **ובכל הקשור למישור הראייתי** - אף שלרוב הימנעות מהבאתם לעדות של מוסרי ההודעות תיזקף לחובת הנישום, כל מקרה ייבחן לגופו תוך שקילת מכלול הנסיבות שעומדות ברקע היעדר ההתייצבות.

יוער, שבתי המשפט בערכאות הדיוניות כבר החלו מפנימים את ההלכה החדשה (ראו למשל ע"מ 32448-03-17 **צמח תעיזי ונרדע יפה צ.י שיווק (שותפות) נ' מנהל מס ערך מוסף תל אביב 1** (פורסם ביום 17.05.2018))

צוות הכתבים של בלוג ליטיגציית המס: השותפים דניאל פסרמן (רו"ח), ראש תחום מיסים במשרדנו, ושלמה אביעד זיזר ועו"ד דליה קרצברון (רו"ח).

אין באמור לעיל כדי להחליף ייעוץ משפטי מלא וספציפי.
הדברים האמורים נכונים למועד פרסומם.

אנשי קשר

שלמה אביעד זידור
מגשר, שותף

דניאל פסרמן
ראש תחום מסים